

LO TEATRO CATALÀ

PERIÓDICH INDEPENDENT

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIOS

DESTINAT PRINCIPALMENT À FOMENTAR LO PROGRÉS É INTERESSOS DE 'L TEATRO DE CATALUNYA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barce'ona.	1'00 ptas. trimestre
Fora.	1'50 » » »
Artistes d'òpera.	25'0 » 1' any.
Abonats protectors,	una pesseta cada mes
Pago adelantat	

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Diputació, 125, 2.^{on}, 3.ra

Sucursal pèra cartas y avisos: en
1.ª Arxiu líric-dramàtic de don
J. Gelabert, Unió, 5, 3.er, 2.^a

PREUS DE CADA NÚMERO

Numero corrent.	10 céntims
Id. atrassat.	15 id.

Los abonats protectors tenen dret a dos exemplars de cada número de LO TEATRO CATALÀ, a que 's publicuin noves que 'ls convinga mentres no desdigan de l'setmanari, y a obtenir rebuix en los preus de 'ls anncis particulars.

En vista de 'l bon efecte que ha produhit la inauguració de las auto-biografías, desde 'l próxim número se 'n posaràn seguidament, procurant que sigan de personas caracterisadas en arts, cienc'as, politica, literatur, etc., etc.

CAFÉS-CONCERTS

Fins no fa molt temps aquets locals eran centres de recreo ahont se presentaban espectacles poch edificants y en los que poquíssim ó res hi havia que fòs digne d'alabansa.

Pero la continuació d'una mateixa classe de funcions debía embafar potser á la concurrència ignorant que freqüentabas semblants locals; y aixó, junt ab la decadencia rápida de las representacions teatrals fora de la nostra capital, ha operat un cambi en la manera de funcionar qu' avans tenían, convertint sos escenaris en lloch ahont ara 's cultiva l'art ab carinyo, y las salas de l'auditori en punts ahont hi va fent estada la cultura que Dèu vulgui, en be de 'l decoro y de 'ls artistes, que se 'n ensenyoreji per complert.

Pèra persuadirse de que en dits establiments hi ha penetrat lo bon gust, basta atèndrer á la classe de funcions que alguns d'ells disposan. L' *Eden Concert* y l' *Alcázar Español* tenen en la actualitat regulars companyías de vers, que representan, ab estudi conciensut, variat repertori.

En aquell hi treballa 'l galán senyor Castillo y en lo segòn dirigeix la companyía lo primer actor don Vicens Miquel: una companyía y altra alcansan bons aplausos de un públich que escolta las obras ab la mateixa atenció que si anés á missa, y que pren interès pe 'ls artistes y pe 'ls personatjes que representan.

¿Qué demostra semblant fet? Que 'l teatro tè encara per sort entre nosaltres arreus seguras, y dóna alguna esperansa de que aqueixa diversió—sens dupte la mes moralisadora

si está ben dirigida—pót encara donar bons fruyts en aquets locals verdaderament populars y que de continuar pe 'l bon camí no desesperem de véure'ls convertits en verda-ders teatros á 'l desaparéixer, com es de desitjar, certas taulas que no són las de 'l palco escénich, pero que són restos de sos temps de relaxament.

Obras de Echegaray, dramas francesos de Dumas y Bouchardy, produccions de 'l Duch de Rivas y de 'l malhaurat Zorrilla tenen cabuda en sos programas, y cada día, tant á la tarde com á 'l vespre, numerosa concurrència aplaudeix las principals escenas y á 'ls actors que las executan.

Tambè á la mort de 'l gran poeta Zorrilla acaba de tributar-se piados tribut ab lo drama *El zapatero y el Rey* y la lectura de poesías en honor de 'l eminent y popular vate de Valladolid, puig á tal efecte 's va donar una funció en l' *Alcázar Español*.

Aplaudim sense reserva la conducta de las empresas de 'ls esmentats locals, com aplaudim també á 'ls galans directors Srs. Miquel y Castillo que no 's desdenyen d'actuarhi y que en ells prestan un verdader servey á 'l art dramàtic, contribuhint á enaltir lo bon gust d'una classe de espectadors á qui fins ara 's pervertia y perjudicaba moralment.

P. DE R.

Estrenos catalans

Romea.—*La mosca á 'l nás*, pessa cómica de don Frederich Soler.

Es aquesta nova obreta un bon fi de festa.

Los qu' están enamorats de la complicació y l' excés d' enredo que 'l senyor Soler emplea per lo general en sas produccions, potser trobarán fluixeta la pessa *La mosca á 'l nás*.

Pero precisament está son mérit en la senzillés de l' argument y en la acertada descripció de 'ls tres tipos exagerats que representa la protagonista per 'dissuadir á 'l seu cunyat de la mania de quedarse solter per sempre y viurer servit per criadas.

Las situaciones cómicas de *La mosca d'el nús* resultan naturals; lo diàlech es escullit y apropiat á 'ls tipos que intervenen en la acció; y com está primorosament escrita en fácils versos sembrats de xistes y acudits de bona mena, tenim, com ja hem dit, un bon fi de festa.

Així ho va trobá'l públich aplaudint á 'l senyor Soler y á 'ls intérpretes de la seva obra, senyoras Parreño y Clemente (Adela) y senyors Goula y Olivé. La senyora Parreño desempenya tres papers distints, y á 'l acabament de cada un es cridada ab justicia á la escena.

Moneda corrent, juguet cómic en un acte, de don Joseph Campderrós.

De la obra de 'l senyor Campderrós, que ab lo titol de *Moneda corrent* va estrenarse dilluns en lo teatro Romea, deduhim que aquest autor té disposició per fer diàlech animat, salpicantlo ab xistes de totas classes; perque en lo juguet de que parlem n'hi ha que están á 'l alcans de tothom, entre altres més epigramátichs, com lo de 'l mosso quant diu *Aquest home vol que li busqui la dona y encara 'm paga y algún per l'estil*, que, 'sent delicats, no van ser degudament compresos y apreciats.

També denota l'autor haver atés lo mohiment escénich: de manera que reuneix dos bonas qualitats pe 'l género lleuger, y si *Moneda corrent* oferís originalitat en l' assumpto, en lo modo de desenvoluparlo ó en los tipos, hauria estat més que satisfactori un debut que ara pót calificarse com un bon comensament d' autor cómic.

Aquet juguet va entretenir, va fer riurer y 'l públich va cridar á 'l senyor Campderrós, aplaudint á 'l acabarse la representació.

La execució, mitjaneta.—P.

EPÍGRAMAS

Lo senyor don Pau Gatell
té set fills, y ab gran desfici,
á tots ha donat l' ofici
de sombrero com es ell.

Y diu lo seu amich Pers:
—En Pauhet ab los seus *fueros*
no sols fabrica sombreros
sinó també sombrerers.

Atura 'l carro l' Andreu
devant de casa 'n Palmeta,
y 'l municipal que ho veu,
li diu;—¿Mestre, ahont carregueu?
—¿Quí, jo? Carrego á la dreta.

JOSEPH GUASCH Y E.

Discordancias

I

No sé qué ho fá; es cosa que no me la explico: sempre lleigeixo ab gust lo reputat setmanari de aquesta ciutat *La veu de Catalunya*. Será que sos redactors són catalanistas de bona mena, per convicció; será potser, perque no han sentit may la sed d' empleos ó cárrechs mes ó menys retribuïts que hagin servit pèra pagar apostas-

sias que rebaixan y denigran. En *La veu* hi respira la bona fé, la sinceritat. Potser resulti la veu de la Catalunya de 'l comens d' aquest sigle; potser sigui diferent de la nostra la idea que 'ls anima pèra gosar de totas las llibertats que 'ns podria donar la Catalunya lliure é independent; será tot aixó y mòlt mes si 's vol; pero no podem negar que la llegim ab gust.

No fa mòlt temps publicá un article firmat per 'l Sr. A. Vives, que fa de crítich á ratos perduts, es professor de no sé quinas monjas, y continuament reparteix palmetadas á tort y á dret, sens mirar á qui toca. Y cuidado que ara ho fá d' alló mes fort.

¡Pobres organistas y mestres de capella! Presenteu la dimissió de vostres cárrechs, que per res serviú. Lo Sr. Vives aixís ho estampa en *La veu de Catalunya*. ¿Y á las *Hijas de Maria*? ¡Pobres senyoras! las tracta de *tú*, calificantlas de mal gust.

Mes de tot lo que diu dit senyor, se 'n dedueixen los següents resultats: que 'l senyor Vives de música religiosa no 'n sab gens; no coneix en que 's diferencia de la profana, ni es capás de ferne perque no la sent.

Anem á las probas.

Lo senyor articulista créu estar ensopat de misticisme religiós, quant diu que 'l món es de fanch y fanch es tot, que fins volem també de asquerós fanch fer las cosas destinadas á 'l cult. Sí, senyor. Si 'l món es de fanch, tot lo que 's fassi será forsosament de fanch; fins la divinitat de 'l Sr. Vives será d' aquesta materia quant vulgui donarli forma plástica. Lo músich que es músich, no 's pót créuer que 'l món sigui de fanch, sino que dotat d' una inteligencia sobrenatural, nos ha de fer sentir com salpican nostre cor las gotas de la vivificadora rosada celestial; nos ha d' acompanyar á l' iglesia, y á 'l humitejar la punta de nostres dits en l' aygua benéyta, 'ns ha de fer sentir, ajennollantnos y fent la senyal de la creu, l' oreig dòls y suáu de la fé.

Pero aquestas són cosas que 'l senyor á qui contestem no las sent, y, per lo tant, no es possible que las digui ni las fassi. Ell sols nos parla d' *amor* que troba en lo Sagrari; de 'l bálсам d' *amor* que recull aquell que á l' iglesia va; pero may 'ns parla de la fé, pedra angular de nostra religió y element principal de nostra existencia.

Lo Sr. Vives tracta las cosas divinas de igual manera que 'l poeta tracta á sa aymada; com la mare tracta á 'ls seus fills, ab amor. L' amor es manifestació egoísta d' una vehement passió que germina en nostre sèr y que sól anhelar la recíproca recompensa dintre 'l circol de nostres desitjos. L' amor es una passió que cega lo mateix los ulls de la inteligencia que 'ls de la rahó. No sent altra veu que 'l domini y 'l subjuguí que aquella per qui suspira y delira. Y á l' iglesia no s' hi va per fer sospirs ni per delirar encar que sigui d' *amor*. A l' iglesia ns' hi porta la fé que tot católich déu tenir, cumplint lo sagrat dogma de nostra religió, fent á 'l entrar en la mateixa casa de Déu lo primer acte quant sentim com bálсам d' esperansa en nostre front la senyal de la Santa Creu: á l' iglesia s' hi va per aixecar mística plegaria envoltada ab la essencia puríssima de nostr' ánima, quant los ulls

fitxos en Aquell que tot ho sap, ho es y pót, los llabis mitj tremolant remorejan *Kirie eleison*: á l'iglesia no s'hi va per' sentir la vulgar interpretació de la paraula *Paz* de 'l castella ni la *Pau* de 'l catalá, sino de la *Pax* que en tó majestuós y solemne entona l'oficiant, fentnos gosar d'una Gloria destinada á 'ls homes de bona voluntat, y arrullada nostra felicitat pe 'l delicat y etéreo punteig d'arpas célicas: á l'iglesia s'hi va per' dir de bon cor *Credo in unum Deo*, idea que constituheix lo símbol, lo dogma cristiá, ampliat y definit, en lo qual rés hi falta com rés hi sobra: á l'iglesia s'hi va per' dir *Et incarnatus est de Marie virgine*, y mentres lo músich envolta aquestas paraulas ab la delicada gassa de sa santificada fé, 'l cristiá en aquell moment eleva sa imaginació fins á 'l cel y allí adora á 'l Fill de Dèu fet home, en los brassos de la Verge Maria: á l'iglesia s'hi va per' sentir la trompeta de 'l Angel de 'l Judici final, á 'l mateix temps que véu obrirse la terra, desaparèixer las montanyas, sent cruixir d'òssos que 's remouhen dintre sas mateixas tombas y que prenen vida per' comparèixer devant de 'l Altíssim, y acaba per' sentir lo *Et vitam venturi seculi* com á recompensa justa, merescuda d'una cristiana existencia.

Tot aixó ho trobará 'l cristiá que comensi per pensar y créurer que Dèu va fer l'home á sa imatge y semblansa pèra servirlo y lloarlo, donantli totas las perfeccions humanas, donantli tots los medis pèra gosar d'una felicitat paradisiaca que 'l mateix Dèu li va senyalar. No pót trobar lo que apuntat deixem si comensa ab la idea heterodoxa en grau superlatiu de que 'l món (obra de Dèu) es de fanch. A pesar que 'l que aixó digui per nostre concepte deixa d'ésser católich y, per lo tant, de res li val y serveix lo dogma y la liturgia.

'Sent lo món de fanch, de fanch té que ésser tot, fins... lo Sr. Vives mateix.

Lo dogma de nostra religió té per base de sa existencia divina la Fé, que 'ns fa créurer tot lo que l'Iglesia mana com á tal, aconsellantnos tinguem per guía en los actes de nostra vida la Esperansa y cumplim fielment los preceptes de la cristiana Caritat.

Per aixó dihem en altre lloch que 'l Sr. Vives no sab lo que es música religiosa ni es capás de ferne, perque no la sent. Sa imaginació no se aixeca un centímetre de las pedras de 'l carrer y es incapás, dada sa especial manera de pensar, s'elevi á 'l senti 'l mágich sonido de la campana quant toca á *Sanctus, Sanctus, Sanctus Domine Deus*... Tot lo més que podria fer es apostrofar á la societat per son lamentable excepticisme, y nou Jeremías plorar sobre 'ls enderrochs de la mateixa y lamentar la pèrdua de las creencias de nostres antepassats. Y aixó 'ns ho dirá fent més plena la veu, cenyint son cap barretina negra y vestint son cos levitón de 'l mateix color y empunyant estretament las deixuplinas de *Domine* per' crusarnos la cara si no creyem que 'l món es de fanch y que l'home té que tenir necessariament alguna facultat capás de percebir ó concebir *sons*, com també si no creyem que la música religiosa que 'l Sr. Vives ha vist en los magatzems la millor era bona per' tirarla á 'l foch; si no creyem que las teorías que Wagner

doná com á propias, no fòu Wagner qui las inventá, y per últim si no creyem que en l'iglesia y pèra 'l servey de 'l cult se fusionan totas las arts pèra expressar una sola idea, qu' es l'amor de Dèu.

Que tot lo que deixem dit en l'anterior párrafo ho diu 'l Sr. Vives, se veu llegint sols son article á 'l comens citat, y que tot lo que diu dit senyor no es vritat, se véu ben bé fent una mica de memoria.

Comensarem per l'últim.

¿A quin art perteneix aquell modelo de Sant Cristo que ostenta *artísticas* faldilletas que en forma de paperina tapa la cintura de la imatge fent náixer més aviat ideas eminentment profanas que religiosas, fent náixer més prompte la rialla maliciosa de 'l epígrama que espurnejar los ulls de sentiment?

Si alló contribuheix á dignificar l'idea de l'amor de Dèu que tan entussiasma á 'l Sr. Vives, no li envejem lo gust, ó 'ls nervis, ó 'l pahidor, ja que dit senyor diu que aquesta entranya influheix sobre 'l gust estétich de 'l individu.

Las teorías que respecte la lírica dramática ha publicat Wagner són d'ell, exclusivament d'ell, y seguirem creyentho aixis mentre 'l senyor Vives no 'ns digui qui fou lo primer que las publicá portantlas ab fidelitat á la práctica.

Y ara ve 'l bó: la música religiosa que ha trobat en los magatzems lo Sr. Vives sols es bona per' tirarla á 'l foch. Donchs suposem ha vist la selecta y complerta colecció d'obras religiosas que té publicada 'l senyor mestre Pedrell, lo repertori complert de 'l Sr. Portas, organista y mestre de capella de Betlem, l'infinit nombre de composicions que en *La lira del santuario* y sueltas té publicadas lo Sr. Candi, organista y mestre de capella de Sant Jaume, y altres y altres compositors que obras religiosas tenen donadas á 'l públich: de res han servit per' formarse cabal concepte de 'l lloch que ocupem en música religiosa. Per lo tant, Pedrell, Portas, Candi, Goberna, Marraco y altres que per l'iglesia música han escrit, poden comensar á estudiar, que lo que han fet de res los val ni serveix, ja que sas obras están faltadas de sabor místich y de la magestuositat que requereix nostra liturgia. Aixó no ho dihem nosaltres, no, ho diu 'l Sr. Vives, y quant ell ho diu sabut s'ho tindrà. O sino, recordin lo que digué de 'l *Garin* de 'l mestre Bretón, y éll tan tranquil.

Podriam posar aquí una llista de las composicions musicals religiosas que tenim en nostre poder degudas á alguns de 'ls compositors citats, ocupantnos, á 'l mateix temps de son valor artístich, y resultaria que lo aseverat pe 'l senyor Vives dona á conèixer que no sab lo que es música religiosa ó que no ha visitat cap magatzem.

En lo següent article acabarem nostre plan. Prou per avuy.

A. DE L' FLORIDA.

Secció de 'l graciós

En un hospital lo metje pregunta á 'l enfermè:

—¿Quáns malalts están á punt de morir?

—Nou, senyor doctor.

—No pót ser; ¡si jo he fet deu receptas!

—¡Oh, senyor doctor! Es que n' hi hagut un que no ha prés la medicina.

Una dona 's presenta á declarar.

—¿Vosté es parenta de l' interessat en aquet plet?

—No, senyor.

—¿Cóm que no?—cria l' advocat contrari.—Diu que no li es parenta, y es la seva muller.

—Rahó de més,—replicá ella.—Si fòssim parents no 'ns haurían deixat casar.

En un ball de máscaras.

—¿Qué n' has fet de 'l teu marit?

—L' he deixat á casa.

—¡Y vas dir que l' estimabas ab desfici!

—Ja veurás; los primers mesos de casada me'l haguera menjat á petons.

—¿Y ara?

—Ara... ¡sento no haverme'l menjat!

¡ZORRILLA!

Poesía leída por la dama joven Srta. Enriqueta Moliné, en el *Alcázar Español* la noche del 28. Función en honor de Zorrilla.

Murió el vate, y á la gloria
subió su nombre inmortal:
en la tierra quedó el luto,
en el cielo el festival.

Si de su trono de estrellas
tiende al suelo una mirada,
verá todo un pueblo entero
ante una tumba sagrada.

Un pueblo que de rodillas
y en medio de su amargura,
lágrimas del corazón
derrama en su sepultura.

LUIS MILLÁ.

Secció de 'l pirotécnic

Nostre arcalde es un lliberal que no es amich de las llums.

Y en proba d' aixó ha manat que s' apaguin molts fanals y focos de llum eléctrica que antes cremaban per las ánimas.

Pero si no es amich de las llums, ho es de las economías.

Y en proba d' aixó, que apagant los fanals y focos indicats, la ciutat estalviarà cada any bastants mils duros.

Aplaudim á 'l senyor Fabra.

Tampoch vól l' arcalde actual que 'ls obsequis en la Casa Gran vagin de abaix á dalt, ó de mes á mes.

Per quin motiu ha fet repartir una circular á 'ls empleats, á fi de que s' abstinguin d' obsequiá 'ls gefes.

Pero vól, en cambi, que 'ls obsequis vagin de dalt abaix (sense pòr de que 's fassin mal.)

Per quin motiu ell obsequia á casa seva ab un ball á 'ls regidors y á molts dependents de 'l municipi que presideix.

També 'ns agrada que 's diverteixin sense ser pagano 'l poble.

El Diluvio, referintse á una escena desagradable que diu que hi hagué á Gracia á 'l surtir de la iglesia 'l Combregar, fa aquet comentari: si 'l Combregar no anés públicament pe 'l carrer, no hi hauria tals escenas.

Mes avall, en lo mateix número, diu que en lo Liceo dos espectadors van pegarse durant la funció.

Y no hi posa comentari.

Seguint son sistema, hauriam de dir: si á 'l Liceo no 's fessin funcions, no hi hauria tals barrallas.

Y vinga *El Diluvio*.

En un número dona la desagradable noticia de la mort de 'l barítono Carbonell.

Pero la dona com á certa, de cullita propia y sense dir d' ahont ha tret la noticia.

Afortunadament no es vritat.

El Diluvio rectifica; pero per no *carregá ab lo mort*, després d' un llarch exordi procura endosarlo á un company seu, á 'l *Diario de Barcelona*.

Y ara pregunto: si no sabia *El Diluvio* la noticia per conducto propi; ¿no valia la pena de dir desde un principi que era copiada ó extreta de 'l Diari de 'n Brusi?

Avis d' un venedor, que no tèn res qu' envejar (l' avis, s' entén) á 'l miracle de 'ls pans y 'ls peixos.

«Ab tot y haver fet més tortells que may, ahir los vaig acabar. Avuy n' he fet més qu' ahir. Si algú vól confitura com la de 'ls d' ahir (que n' he fet de nova), podrá adquirirla en lo meu forn á la meytat de preu. Aquesta ventatja es fins de aquí á sis días: després, la confitura que quedí, sols la vendré ab son corresponent tortell (que per forza será d' aquells que ja no tinch, porque acabo de dir que 'ls vaig acabar—aquí está 'l miracle—), y ab augment de preu.»

Jo, á 'l llegir aquest avis, vaig dir: si 'ls va acabar y ha fet confitura nova, ¿cóm dimontri diu que vendrá aquesta confitura dins de son corresponent tortell, si ja no 'n tèn?

Aixó es incomprendible. 'L miracle de 'ls pans va ferse havent 'hi pans; pero aquí 's diu que 's vendrán tortells que no existeixen. Aixó es com la creació de 'l món, que 's va fer de la *nada*.

Nada, nada, donchs, deixemho córrer, porque si ho entenem que 'm pelin.

¡Ah! ¿y si fòs un reclam? *Ecco il problema*.

Diuen que «La Unió catalanista» ha resolt qu' aquest any se reuneixi á Reus la seva Assambla.

Si no es més que la seva, tampoch tindrà importancia lo que acordi.

Es precis que 's convensin quans dirigeixen aquet tinglado, que de la discussió 'n surt la

llum que irradià per tot, y que presentar á 'l públich en un Congrés acorts ja presos en amigable consorci, será cosa rimbombant per' ells; pero poch seria pe 'ls catalanistas d' ideas diferents de las sèvas y que tendeixen á 'l menos tant com ellas (per no dir més) á 'l benestar de Catalunya.

Veyam si m' entenen.

LO POLVORISTA.

ANYORAMENT

A CARME CUNI

«Amar y no ser amado!
Sentir y no consentir!
Vivir viviendo olvidado!
Ay! morir enamorado
y no poderlo decir!...»
ZORRILLA.

Sento dins mí una tristesa:
jo no sé pas lo que ho fá;
tot lo món me causa pena;
sols tinch ganas de plorar.
La meva mare m' alenta;
mes ¡oh Déu! tot es en va:
l' anyoransa 'l cor m' endola;
sols tinch ganas de plorar.
—Fill de ma vida; ¿qué 't passa?—
me diu ma mare plorant.
—Ay, mareta! vull morir-me
sols tinch ganas de plorar.
Lo menjar me causa pena;
lo dormir fins me fa estrany,
re 'm distreu, sento congoixa,
sols tinch ganas de plorar.
¡Per ella tot, tot per ella,
la que tant vaig estimar!
De pensarhi m' afligeixo:
sols tinch ganas de plorar.
La que avuy ab gran despreci
fins á l' olvit m' ha llensat.
¡Ay, mareta de ma vida,
sols tinch ganas de plorar!
Las flors de 'l bosch ja no 'm miran,
l' aucella no vól cantar,
la claror de 'l Sol m' espanta;
sols m' agrada fosquetat.
¡Ay, mareta de ma vida!
vull mori, deixaum' plorar.

JOSEPH ROIG CORDOMÍ

Repertori de fora

Esplugas de Llobregat, 5 de Febrer.

Després d' un animat ball de màscaras celebrat la vigília de la Candelera, va donarse l' endemà la segona funció á càrrech de la companyia de aficionats.

Se posá en escena 'l drama de Pitarra *Las joyas de la Roser*, que 'l públich escoltà ab atenció y aplaudí 'l final de cada acte per la acertada interpretació que hi donaren los aficionats senyors Irla, Sanllehí, Faura, Torres y Estella, ben secundats per la actriu senyora Font.

Se representaren ademès las pessas *A ca' la modista* y *A pel y á repel*, en las que varen distingirse 'ls senyors Pagés, Irla, Amat, Brillas, Rondan y Estella, essent cridat ab insistència de 'l públich l' autor de la primera, senyor Asmarats, que assistí á la funció.

Segons noticias, hi ha en projecte una funció benéfica quals productes se destinaran á millorar la situació d' un pobre vell d' aquest poble que's troba impossibilitat de guanyarse la vida.

Mòlt digne es aquest acte caritatiu.—A.

Vilafranca de 'l Panadés, 4 de Febrer.

Los balls de carnaval que han tingut lloch en la societat «Centro de la Unió» s' han vist mòlt concorreguts, haventhi hagut diversitat de disfressas ab trajos nous y de mòlt bon efecte.

Per' la próxima temporada de Quaresma se anuncia que vindrá á actuar en los teatros Tivoli Vilanovés y «Centro de la Unión» una companyia de sarsuela.

No puch fer constar lo personal per ignorarho; mes sè que hi figura l' aplaudit cantant senyor Bosch.

Lo diumenge passat se vegé concorregut lo vehí poble de Monjos ab motiu de donarse un *meeting* de propaganda federal en que hi prengué part don Joseph M.ª Vallés y Ribot qui feu un eloqüent discurs.

Segons noticias, en las próximas eleccions de Diputats á Corts, lluytarán pèra serne per aquest districte don Modest Sanchez Ortiz, director de *La Vanguardia* d' aqueixa capital, qu' es presentat pe 'l partit fusionista, y don Baldomer Lostau en calitat de republicá federal.

Sens més per avuy, se despedeix de vosté afectíssim S. S.—ENRICH MESTRES Y F.

Reus, 6 de Febrer.

Lo carnaval es lluhidíssim, fent recordar los celebrats deu ó dotze anys enrera. Aixó es degut á que s' han posat d' acort totas las societats polítiques y recreatives.

Dijous se va rébrer á 'l *gobernador carnavalesch*.

Ahir, diumenje, surtí de 'l *Olimpo* (societat iniciadora) una cabalgata ab lo fi de recullir diners pe 'ls pobres. Cada una de las societats portaba una carretel-la precedida d' alguns individus montats y vestits iguals, quins portaban l' estandart respectiv.

Segons noticias, lo recaudat ascendeix á una suma bastant respectable.

Las dansas y l' enterro prometen ser de lo millor que s' hagi vist en nostra ciutat.

En las eleccions per' provehir una vacant en nostra Diputació, resultá elegit per totalitat de vots l' entusiasta catalanista D. Antón Serra y Pamies.

L' acte de la repartició de premis á 'ls autors distingits en lo Certámen literari organiat per lo *Centro de lectura*, promet ser importantíssim á jutjar per los preparatius que s' están fent.—J. A.

Reunions particulars

Clarís.—*Un cop de telas* y *La Cartilaginotalgia* foren las obras representadas ab bastant acert l' altre diumenje, per la Srta. Ugas y 'ls Srs. Bové, March, Fajes y Massons. També 'l Sr. Mallorquí feu conéixer á la concurrencia 'l

monólech *Sobre la creu*, de'l Sr. Portas, captantse las simpatías de la mateixa per la bona interpretació que doná á l'obreta.

En lo propi colisseu 's posá en escena en altra funció, la comedia en un acte *Los demonios en el cuerpo* y la sarsueleta *La segunda tiple*, en la que debutá la simpática senyoreta Gandía, y la vritat, mereix fersen menció, puig se portá *requetebien*.

Lò numerós auditori que hi assistí li tributá nutridas palmadas, tenint de repetir tots los números de música pèra acallarlas. Contribuhiren á la bona execució la senyoreta Velasco y 'l senyor Sampere.

Lope de Vega.—Ab las obretas *Los corridos*, *La primera postura*, *Cura de moro* y *Lanceros*, fèu lo dijous passat son benefici D. Juliá Sánchez. Lo desempenyo va anar bastant bé y la numerosa concurrencia qu'omplia 'l local aplaudí á'l beneficiat y á 'ls que l'acompanyaren, que foren las Srtas. Guart (E. A. y M.) y Pau, y 'ls Srs. Sanz, Barberán, Puerto, Roig, Ferrán, Mercader, Galve y Valldebell. Lo Sr. Sánchez fou obsequiat ab alguns presents de válua.

La Aliansa (S. Gervasi).—En aquesta societat se doná l'últim dijous una representació de *Los embusteros* per una companyia infantil. També la Srta. Lorin y 'l Sr. Serrano feren las delicias de'l públich ab l'execució de *El ratoncito Pérez*. Acabá la funció ab ball de societat.—A. R.

Cassino Artesà (Gracia).—Diumenge tingué lloch l'última funció de la temporada, posantse en escena la comedia catalana *Joseph, Pep y Companyia*, que tingué regular desempenyo, fentlo la senyora Rodés y 'ls senyors Pich, Soler, Peret, Duart, Loro y Serra.

Després se posá en escena la pessa catalana *Tal hi va que no s'hu créu* que ab dos ó tres ensaigs més haguera surtit millor.—C. T.

Viriato.—Lo día de la Candelera posaren en escena 'l diálech *A la prevenció* y 'l monólech *L'últim grahó*, ab aplauso de la concurrencia.

Lo ball de máscaras que tingué lloch lo passat dissapte resultá lluhidíssim y 'l element jove va divertir-se en gran, cridant l'atenció 'l adorno de 'l saló, per lo humorístich y original.

En la tarde de diumenge 'l prestidigitador senyor Belvis distregué á la lluhida concurrencia ab son repertori, conquistantse molts aplausos.

Roger de Flor.—Lo desempenyo de 'l drama *Flor de un dial* que tingué lloch diumenge, sigué bastant acceptable, gracias á que havían estudiat ab carinyo sos respectius papers la senyoreta Palá y 'ls senyors Barrils, Bracons, Vilá y Tey.—J. A.

La Juventud.—En aquesta societat tingué lloch lo día 4 un magnífich ball de máscaras, abundant 'hi trajes que oferían novetat.

La sala estaba ben adornada. Lo quinteto va cumplir son deber, haventse vist obligat á repetir casi tots los balls á instancia de la numerosa y escullida concurrencia que omplia 'l local.

Los programas eran molt curiosos y elegants. Rebin los senyors organiadors de la festa la meva més sincera enhorabona.—T.

Saló de descans

Es fácil que las representacions catalanas intentin pendre 'un nou giro. La idea existeix y ara s'está organisant la manera de realisarla. La cosa podrá ser de molta importancia per 'nostre teatro regional.

Las personas que tenen tal projecte són ilustradas, contan ab medis y professan gran amor á la causa de Catalunya.

Ab la major satisfacció adelantem semblant noticia.

—Aquí á Barcelona 'l Carnaval está mórt y casi enterrat *á priori*. En altres punt está molt viu. Per exemple á Vilanova, ahont s'ha publicat ja 'l programa de las festas de la broma que comensarán allí 'l dia 7 y acabarán lo dia 15 de 'l actual.

Hi haurá balls, cabalgatas, discurs de l'*Héroe*, comparsa de 'l Viladot, castell de fochs y molta gatzara y, sobre tot, trens de *ida y vuelta*.

Lo programa está escrit en catalá.

—Ns'ha visitat *La Ilustración popular*, nou setmanari, á qui desitjem llarga vida.

—La Junta encarregada de las escuelas dominicales de la parroquia de Santa Ana, ha fixat en los claustres d'aqueixa iglesia uns anuncis, redactats en catalá, detallant las condiciones com s'admetrá á 'ls alumnos que van á ditas escuelas los diumenjes á las tardes.

—En lo repertori de 'ls cafés concerts de que parla un de nostres redactors, hi figuran també obras catalanas.

En l'*Alcázar Español*, baix la direcció de 'l Sr. Millá, s'han posat 21 produccions en un acte, 2 comedias en dos actes y una en tres.

Entre las primeras, hi ha *Los banys de Caldetas*, *A'ls peus de vosté*, *Lo ret de la Sila*, *Lo primer dia*, *Un home de palla* y *L'noy de casa*; las de dos actes són *A'l altre món* y *De Nadal á Sant Esteve*, y la de tres es *Lo Sant Cristo gros*.

Lo Sr. Morer en l'Eden Concert ha donat á conéixer *L'hereu Pruna*, obra d'ell que la fa ell.

—S'está preparant en la societat *Roger de Flor* lo benefici de l'apuntador D. Marcelino Got, ab motiu d'haver d'anar á 'l servey de las armas.

Las obras serán: *Muralla de ferro* y *Lo ret de la Sila*.

—La funció que tindrà lloch en lo teatro de Novetats lo próxim 17 de 'l corrent á benefici de la dama jove senyoreta Galcerán, está dedicada á 'l centre *Roger de Flor*.

—Aviat s'estrenará á Madrid en lo *Príncipe Alfonso* la opereta espanyola de nostre paísá senyor Giró, *El sombrero de tres picos*. Será dirijida pe 'l reputat mestre Goula.

—La *Guía del forastero* que publica la casa de don J. Agramunt, es un llibret mensual molt útil, no sols á 'ls forasters que 'ns visitan, si no á 'ls industrials barcelonins, perque repartintse *de franch*, com se reparteix tots los días, á la surtida y arribada de trens, resultan sos anuncis de una extraordinaria publicitat, lo que fa que sigan molt llegits y que surt baratíssima la inserció.

—Nostre amich D. Joseph Asmarats nos participa que, haventse presentat á la Galeria de 'l Sr. Molas y Casas cert fulano á cobrar uns drets de propietat que sols á ell perteneixian, ho posa en coneixement de qui correspongui pera 'ls efectes consegüents, si no vól veure 's á la vergonya pública.

—Entre 'ls nous periódichs que cada setmana 'ns honran ab son cambi, hi figuran avuy *La Campana Gorda*, de Toledo, y *Centro Lope de Vega*, de nostra ciutat.

—En una de las últimas funcions de 'l Circo Colon, de Gracia, va exhibirse una nova decoració nevada, que per sa bona perspectiva y l'acert ab que está pintada, va mereixer la aprobació de la concurrencia.

Segons tenim entés, es aqueixa decoració una de las qu' hi ha en la llista de la venda d' algunes, que s' anunciaba en lo número anterior.

—Per la fotografia de D. A. L. Xatart, s' ha procedit á retratar lo grupo de voluntaris catalans que 'l dia 4 de 'l actual anaren á depositar coronas á 'l peu de la estatua de 'l general Prim en la entrada de 'l Parque.

Com es natural, lo monument dedicat á 'l héroe de Castillejos forma part de 'l grupo que produheix bon efecte per lo artístich qu' es y per la netedat d' execució fins en los mes insignificants detalls, cosa bantant difícil de lograr en figuras petites com són las de 'ls divuyt braus catalans que sobreviuen encara de 'l aplech de voluntaris, honor de Catalunya fa ja 33 anys en la gloriosa guerra d' Africa.

Creyem que se 'n farà un cert tiratje pera satisfé 'l desitj de 'ls que volen aquet grup.

—Los Srs. Germans Bonnin han instalat en lo tercer pis de la casa número 5 de 'l passatge de Madoz, l' arxiu de teatros que fins ara havian tingut en lo carrer de 'l Vidre. Lo nou local reuneix millors condicions que l' anterior.

—Los espectacles catalans de 'l Tivoli serán trasladats á Sabadell durant la Quaresma.

—Lo primer premi de 'l Certamen festiu de 'l Cassino Tarrassench l' ha guanyat la poesia *Las trifugas de l' amor*. També, segons veus, ha obtingut premi D. Manel Ribot y Serra, director de la *Revista de Sabadell*.

—Se troba malalt de bastant cuidado l' intelligent agent y empresari de teatros don Enrich Vallesi.

Desitjem ab ansia son complert restabliment.

—Prompte se sabrá la classe de funcions que durant la Quaresma hi haurá en lo Liceo.

A 'ls escriptors

Desitjosos d' estimular á 'ls escriptors regionalistas y de que 'l periódich siga útil á 'ls autors, hem projectat organisar aquest any un certamen especial en que pogan pendr'hi part poetas catalans y d' altrás regions, y hem resolt comensar aviat la publicació d' un registre de *obras representadas*, á fi de que no 's fongui l' import de 'ls drets corresponents.

Cavilacions

TRENCA-CLOSCAS

DN. AURELI VILAS Y G.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo nom d' un redactor d' aquet periódich.

A. LACASA Y G.

MUDANSA

La *Tot*, que fa de *total*,
demá 's casa ab en Pascual.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

GEROGLIFICH

B J A R A C E L R O N A

LL. VIOLA.

Soluciones á las cavilacions de 'l número 112

Xarada: CAMPANADA.

L' han endevinat los Srs. P. Rovetllat, Cintet Barrera, B. Rujaca, Un mal creyent, Joan Mari, Pep Llantia y Paly Trocas.—Los quatre primers poden recullir en l'Administració la pessa *Digali barret digali sombrero*.

La Srta. Esperansa Perrin y Amigó va remetre las soluciones de l' núm. 111, y com no 's va anunciar degudament per haver rebut tart la carta y aixó pòt ser causa de que no hagi enviat las d' avuy, dita senyoreta, si endevina las de 'l present número, guanyará també la pessa *Digali barret digali sombrero*.

A cada hù de 'ls que envihin las soluciones d' avuy y las de 'l número 114, se 'ls regalará en son dia 10 exemplars de 'l folletí de 'l *Certámen festiu literari*, com á 'ls autors premiats en dit certámen.

Correspondencia

E. Barrera, Un lloro, Un mal creyent, B. Roca, Pasiga Mans: antrarán en tanda.—Joan Mari: anirá la xarada.—P. Rujaca, la *barca* ha fet aigües.—J. Caluya, no te sal la seva arengada.—E. Roig, (Mataró) ¿que no eseriú?—Manel Campanyá: quedará complascut.—E. Mestres (Vilafianca): si senyó, envíliho. ¿Sab que 'l Sr. Comas no envia res?

Casas recomanadas

Botiga de calsat de FRANCISCO GRAU, Plassa de Santa Ana, 23.

Sastreria de teatros de JOAN BARET, Sadurní, 14, 1.r

Perruqueria de SALVAT, Ronda San Antoni, 22.

Taller de atrás de E. VIDAL, Ronda S. Pau, 48.

Magatzem de pells de J. POUS y C.^a, Princesa, 13.

Arxiu de teatros, (vers y música) de A. GUIX, carrer de

Tallers, 27, 2.n

Taller de fotograbats de J. GIL, Universitat, 64.

ROSSENDO DE MESSEGUER, dentista de la Real Casa, Rambla de Canaletas, 5, 1.r

PAPELERIA PARISIEN, Archs, 3.

LA EMPERATRIZ, fábrica de cotillas, carrer de Escudillers Blanchs, 3.

Máquinas de fer mitja de NARCIS DOMENECH carrer de la Gran-via, 211.

Casa FALCÓ, hules, artículos de goma, plumeros, etc., carrer del Call, 2.

Vi Vermouth de C. DURAN, Plassa Universitat, 2.

Xocolateria de 'l MALLORQUÍ, Rambla de 'l Centro.

Susany Hermanos, impresores, Balmes, 7 y 9. — Barcelona

CONSTRUCCIÓ DE TEATROS
 SERVEY COMPLERT Y BÓ PERA
GUARDARROPIAS
Per informes y detalls dirigirse á'l carrer de
Estruch, 11, fusteria
BARCELONA

PERRUCAS Y POSTISSOS
 de tota classe pèra TEATROS
GRAN SALÓ
 per' afeitar, rissar y tallar cabells en la
PERRUQUERÍA
 DE
Vicens Garcia
 CONDE DEL ASALTO, 6, PRINCIPAL
Casa establerta desde 1840

ORQUESTÁ DE 'LS CÁTÀLANS
 de la que forma part lo notable concer-
 tista de violí
senyor BADIA
 DIRIGIDA PER
D. ROMUALDO ZUBIELQUI
Per' ajustos dirigirse
Sepúlveda 190 Barcelona.

A CASARSE TOCAN

Per 28 duros

un moviliari, un llit de Viena (matrimo-
 ni), somnier, una calaixera, 12 cadias,
 una taula de nit, una de centre, una de
 menjador y un mirall.

Además hi ha un gran surtit de tota
 classe de mobles. Llit de Viena y somnier,
 26 pessetas, y de matrimoni, 40 pessetas.

Carrer Nou de la Rambla, 25

SANTASUSANA

Màquinas pèra cusir.---Màquinas de fer mitja,
Aparatos pèra pendrer dutxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller per' adobar tota classe de má-
 quinas. Se ven á plastos y á 'l comptat.

Carme, 33.—Barcelona

Cochería la Navarra de don Valentín Moral,
 Rambla de Cataluña 147,
 esquina á la calle Mallorca, tiene el teléfono núm. 1.336 y
 es la que mejor y más económicamente sirve al público.

Magatzem de Música, Pianos é Instruments
JOAN AYNÉ
Fernando VII, 53.—Barcelona

Arxiu y copisteria

DE

FRANCESCH PÉREZ POL

Roig, 24, entresuelo

PERRUCAS PER' DISFRESSAR

Servey esmeradíssim

Estobiment de Garcia

Nou de la Rambla, 6, 1.º

FOTOGRAFÍA

DE

A. S. (Xatart)

Carmen, 3, (esquina a la Rambla)

Se retrata por todos los sistemas conocidos.—Fotogra-
 fias directas tamaño natural.—Gran colección de vistas
 de gran tamaño.

Ninguna casa puede competir con esta ni en la clase
 ni en los precios.

Grupos gran tamaño al aire libre.

Se pasa á domicilio

L' ARXIU

DE

BONNIN GERMANS

s' ha trasladat á 'l Passatge de Madoz,
 número 5, 3.ª, 2.ª en la casa de 'l Basar
 de 'ls Andalusos.

Despaig á totas horas. Economía y pun-
 tualitat en los encàrrechs.

FÁBRICA DE CORBATAS

VENTA

al por Mayor y Menor

Calle de Fernando VII nº 27

Frente la Iglesia de S. Jaime

Barcelona.

LLUNAS ASSOGLADAS

PER' MIRALLS

DE

ORTEGA Y BADÍA

DEPÓSIT

de cristalls, baldosas, baldosetas, etc.

TELÉFONO NUM. 1397

Carrer de la COMPTESA DE SOBRADIEL, numero 3
BARCELONA